

Paper 2'yi Anlamak İçin 10 Temel İlke

Yeni başlayan öğrenciler için: iki eseri karşılaştırarak nasıl güçlü bir edebî deneme yazacağını adım adım gösteren sade bir rehber.

PAPER 2'DE ASIL MESELE NE?

İki eseri ayrı ayrı özetlemek değil; sorunun ışığında bu iki eserin benzerliklerini ve farklılıklarını, yazarların biçimsel ve üslupsal tercihleri üzerinden karşılaştırmak ve bu tercihlerin anlamı nasıl kurduğunu açıklamaktır.

SORU

Sorunun ana kavramını merkeze al

KARŞILAŞTIR

İki eseri aynı paragraf içinde konuştur

KANITLA

Ayrıntı ve tekniklerle destekle

BU REHBERİ NASIL KULLAN?

İlk okumada 10 ilkeyi gözden geçir. Sonra deneme yazmadan önce son sayfadaki kontrol listesini kullan. Amaç ezber değil; eserleri soruya göre eşleştirme ve karşılaştırmalı düşünme alışkanlığı geliştirmek.

Soruyu doğru seç, eksenini kur

Paper 2’de güçlü cevap, yazmaya başlamadan önce doğru soruyu ve doğru eser çiftini seçmekle başlar.

1

Soruyu dikkatle seç

Sınavda dört soru arasından birini seçersin. En “kolay görünen” soruyu değil; iki eserin hakkında en çok ve en derin şey söyleyebileceğin soruyu seç.

UYGULA

Her soru için 30-45 saniyede iki eserle kurabileceğin 3 bağlantıyı not et; en zengin bağlantıyı veren soruya yönel.

2

İki eseri sorunun ışığında düşün

Soru, yazının omurgasıdır. Eserleri sırayla anlatmak yerine her ikisini de sorunun ana kavramına göre incele.

UYGULA

Sorudaki ana kavramı daire içine al ve her eser için “Bu kavram burada nasıl görünür?” diye bir cümle yaz.

3

Tezini karşılaştırmalı kur

Girişte yalnızca konuya değinmek yetmez. İki eser arasındaki temel benzerliği/farkı ve bunun soruya verdiği cevabı açıkça gösteren bir tez kur.

UYGULA

Tez kalıbı: “Her iki eser de ... gösterir; ancak X eseri bunu ... yoluyla, Y eseri ise ... yoluyla kurar.”

4

Yazmadan önce kısa bir plan yap

Plan, iki eserden birine fazla yüklenmeni ve paragrafların özetlemeye kaymasını engeller. Her ana paragrafın bir karşılaştırma noktası olsun.

UYGULA

3 ana karşılaştırma başlığı çıkar: tema / teknik / etki. Her başlığın altına iki eserden de birer kanıt yaz.

Karşılaştır, çözümle, anlamı göster

Paper 2 bir "iki kitap özeti" değil; iki eserde anlamın nasıl kurulduğunu karşılaştırmalı olarak açıklayan edebî bir denemedir.

5

Tekniği sadece adlandırma, etkisini açıkla

Anlatıcı, bakış açısı, yapı, karakterizasyon, imgeler, ton, ironi, simge, motif gibi unsurları bulmak başlangıçtır. Asıl puan, bunların anlamı nasıl ürettiğini açıklamaktan gelir.

UYGULA

Kendine şu zinciri sor: "Hangi tercih? → Nasıl kullanılmış? → Okurda/metinde ne etkisi var? → Soruyla nasıl bağlantılı?"

6

İki eseri aynı anda konuşur

Bir paragrafta önce bir eseri, sonraki paragrafta diğerini uzun uzun anlatmak karşılaştırmayı zayıflatır. İki eser mümkün olduğunca aynı tartışma noktası içinde yan yana gelmelidir.

UYGULA

Bağlaçları bilinçli kullan: "Benzer biçimde...", "Buna karşılık...", "Her iki eserde... ancak..."

7

Metinsel ayrıntılarla kanıtla

Ezberden uzun alıntılar zorunlu değildir; ancak karakter, olay, sahne, anlatım tercihi ya da belirgin bir metinsel ayrıntı üzerinden iddianı desteklemelisin.

UYGULA

Her ana paragraf için iki eserden en az bir somut ayrıntı hazırla. "Bunu metinde nereden biliyorum?" sorusunu cevapsız bırakma.

PAPER 2 PARAGRAF FORMÜLÜ

İddia → Eser 1 kanıt + teknik → Etki/anlam → Eser 2 kanıt + teknik → Benzerlik/farklılık → Soruyla bağlantı

Odak, denge ve akademik dil

İyi bir Paper 2 cevabı yalnızca ne söylediğinle değil, düşünceni ne kadar düzenli ve ikna edici sunduğunla da güçlenir.

8

İki eser arasında denge kur

Bir eseri ayrıntılı, diğerini yüzeysel ele almak karşılaştırmalı yapıyı bozar. Yazının genelinde iki eser de benzer ağırlıkta görünmelidir.

UYGULA

Planın kenarına E1 / E2 sütunları aç. Her ana bölümde her iki eserden de kanıt bulunduğunu kontrol et.

9

Betimlemek yerine yorumla ve değerlendir

“Ne oldu?” sorusunu uzun uzun anlatmak yerine “Yazar bunu neden böyle kurdu, etkisi ne, soruya ne söylüyor?” sorularına cevap ver.

UYGULA

Her paragraf sonunda bir değerlendirme cümlesi ekle: “Bu tercih, ... kavramını daha ... gösterir çünkü ...”

10

Açık, akademik ve karşılaştırmalı yaz

Cevabın resmî, tutarlı ve anlaşılır olmalı. Edebî terimleri doğru kullan; geçiş ifadeleriyle karşılaştırma ilişkisini görünür kıl.

UYGULA

Yazı bitince üç şeyi tara: soru odağı kaymış mı, iki eser dengeli mi, karşılaştırma bağlaçları yeterince görünür mü?

KULLANABİLECEĞİN KARŞILAŞTIRMA İFADELERİ

Her iki eserde de... • Benzer biçimde... • Buna karşılık... • X eserinde ... öne çıkarken Y eserinde... • Bu farklılık, ... bakımından önemlidir.

Paper 2 Hazırlık Kontrol Listesi

Bu sayfayı her deneme yazısından önce ve sonra kullanabilirsin.

Eser bilgisi

Ana ve yan karakterleri, temel olay örgüsünü / ana fikirleri biliyorum.

Karakter gelişimi

Ana karakterlerin zaman içindeki değişimini ve bu değişimi gösteren önemli sahneleri biliyorum.

Temalar

Her eser için en az 5 temel tema belirleyebiliyor ve her tema için somut metinsel ayrıntılar verebiliyorum.

Teknikler

Her eserde kullanılan en az 3 temel edebî/üslupsal tekniği ve bunların etkilerini açıklayabiliyorum.

Karşılaştırma çiftleri

İki eseri karşılaştırabileceğim karakter, tema ve teknik çiftlerini önceden kurabiliyorum.

Teknik-tema ilişkisi

Karakterlerin ve yazar tercihlerinin ana temalara nasıl katkı sağladığını açıklayabiliyorum.

Soru odağı

Seçtiğim sorunun ana kavramını kendi cümlemlerle açıklayabiliyorum.

Tez

İki eseri birlikte ele alan açık ve tartışılabilir bir tez yazabiliyorum.

Denge

Her ana paragrafta iki eserden de yeterli kanıt ve analiz kullanıyorum.

Karşılaştırmalı sonuç

Sonuçta yalnızca tekrar etmiyor; iki eser arasındaki temel farkın/benzerliğin neden önemli olduğunu gösteriyorum.

Paper 2 Düşünme Haritası

Soruyu gördüğünde önce bu iskeleti doldur; sonra yazıya geç.

1. SORUNUN ANA KAVRAMI

Sorudaki tartışma eksenini nedir? Anahtar kelimeleri yaz.

2. TEZİM

İki eserin soruya verdiği ortak / farklı cevabı tek-iki cümlede yaz.

3. KARŞILAŞTIRMA NOKTASI 1

Eser 1: kanıt + teknik + etki | Eser 2: kanıt + teknik + etki

4. KARŞILAŞTIRMA NOKTASI 2

Eser 1: kanıt + teknik + etki | Eser 2: kanıt + teknik + etki

5. KARŞILAŞTIRMA NOKTASI 3

Eser 1: kanıt + teknik + etki | Eser 2: kanıt + teknik + etki

6. SONUÇTA NEYİ GÖSTERECEĞİM?

Bu karşılaştırmalar soruya dair hangi daha büyük yoruma ulaştırıyor?